

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань фінансової політики і банківської діяльності
19 жовтня 2017 року
Веде засідання голова Комітету РИБАЛКА С.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ...Ви бачите, у нас багато причин: і перекриті вулиці, депутатська недоторканність. Ні до законів про добровільну реструктуризацію сьогодні, як я бачу, ні депутатам, ні країні. Але хтось повинен робити справу.

Тобто я вважаю, Михайло Володимирович, що ми можемо поступити наступним чином. Ми зараз послухаємо, ну, я скажу про проблематику, послухаємо заступника міністра, послухаємо керівництво державних банків, а потім спитаємо, чим ми можемо допомогти, сформулюємо це. Якщо необхідно вирішення буде таке комітетом, ми з вами подумаємо, так ми завтра в п'ятницю проінформуємо наших колег і на комітеті можемо поставити, і проголосувати про це рішення.

Ігор Михайлович, а коли, нагадайте мені, будь ласка, Закон про добровільну реструктуризацію фінансів у нас проголосований і підписаний?

ПРИЙМА І.М. В 16-му році.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В 16-му році. Рік вже є?

ПРИЙМА І.М. В червні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В червні 16-го. Шановні колеги, в червні 16-го року ми проголосували Закон про добровільну фінреструктуризацію. Десь півроку, якщо я не помиляюсь, ми потратили на те, що сформували незалежні органи, спостережну раду, секретаріат. Ми на базі нашого комітету провели, я вважаю, відкритий конкурс, де як і до ради Національного банку немає ні в суспільства, ні в кого претензій. І зробили все від нас залежне для того, щоб воно працювало. Мало того, ні я, ні, я впевнений там мої колеги, там і Михайло Володимирович, ми ніколи не втручаємось в діяльності їх поважних, сформованих і незалежних органів для того, щоб не казали, що парламент якийсь тисне на ці інституції.

Але ми бачимо, що вже пройшов більш ніж рік, але результатів у нас немає. У мене як у нормальної, я думаю, людини, яка працює і щось робила, вона сподівається, що, якщо засіяв щось на городі, то повинно щось і вирости. Якщо ми засіяли і зробили закон, то повинна щось держава отримувати. Що отримувати? Це добровільну реструктуризацію, добровільну реструктуризацію державних банків, добровільну реструктуризацію державних підприємств, добровільну реструктуризацію комерційних підприємств, якщо є таке бажання.

Якщо казати про комерційні, наприклад, підприємства, та банки, це інше питання. Хоча і в тому напрямку, я вважаю, що треба працювати, я хотів би почути у вигляді інформації, що зроблено з цього приводу? Але є в нас державні банки, які, як кажуть, законодавці моди, є в нас міністерства і є ключове державні ще підприємства, в яких, я впевнений, є ті заборгованості, які вони можуть реструктуризувати. Особисто я двічі мав розмову з першим віце-прем'єром Степаном Івановичем Кубівим, колишнім моїм колегою, він знає про цю проблематику, ми розмовляли з ним, розмовляли з управ.справами. Але на сьогоднішній день навіть інформації, які в нас є державні підприємства, яка заборгованість, я сьогодні не бачу. Чому? Я відверто вам скажу чому, я вважаю, що в нас є зацікавлені люди, які зацікавлені в тому, щоб у цих державних підприємствах були такі заборгованості, щоб вони і далі банкрутувалися. Тому що, якщо робити свою роботу, то я думаю, що показників у державних підприємствах та і в державних банках будуть зовсім інші.

В мене питання таке, якщо можливо, послухати по нашому порядку денному. Тут, я дивлюся, перший у нас доповідає... А де порядок денний, Ігор Михайлович, я не бачу. Мабуть, Маркарова, да. Але може ми послухаємо, хтось є від Спостережної ради, голова, секретаріат, заступники? Я хотів би...

_____. (Не чути)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Міністр – це важливо. Так же, як важливо, як і там "Укргазбанк" поїхав на форум, я розумію, що це важливіше, ніж засідання комітету.

ВОЩЕВСЬКИЙ В.М. Якщо дозволите, як заступник голови Спостережної ради, дійсно, ми 15 хвилин назад отримали інформацію, що голова Спостережної ради... заступник міністра юстиції, на жаль, не зміг прийти. Тому я вважав би за необхідне все-таки п'ять, максимум, 5-7 хвилин послухати секретаріат Спостережної ради. Тому що цей рік була проведена колосальніша робота для того, щоб цей закон запрацював.

Що зроблено, який фундамент, яка база, який інструментарій ми отримали в результаті того, що працювала Спостережна рада, сформований секретаріат і зроблено дуже багато для того, щоб цей закон працював. Секретар Спостережної ради Білай Ольга Сергіївна, вона готова доповісти зараз.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я чого, ..., і про це казав, і питав, чи є хто з керівництва, тому що я вважаю, що, перше, треба заслухати... Ну, нема голови Спостережної ради. Хто є, секретар?

_____. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте заслухаємо секретаря. Потім послухаємо першого заступника міністра фінансів, потім – заступника міністра економічного розвитку. Потім – по банкам по державним. А потім підведем ризику, ну, що ми будемо з цим робити. Давайте... Тільки регламент. Скільки – 5-7 хвилин, да? Давайте 5-7 хвилин і, як кажуть, коротко і о головном. Будь ласка.

БЛАЙ О.С. Добрий день!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добрий день.

БЛАЙ О.С. Білай Ольга, секретар Спостережної ради.

Спостережна рада остаточно була сформована 7 жовтня, майже рік тому, на засіданні комітету Верховної Ради, коли було обрано представників суспільства для наповнення її складу.

З 10 жовтня 16-го року Спостережна рада провела 20 засідань. Перше завдання, основне, було затвердження та розробка документів відповідно до вимог закону, це основні шість документів: регламент діяльності спостережної ради, меморандум про технічну допомогу з незалежною Асоціації банків України для створення секретаріату і функціонування його, положення про секретаріат, вимоги до незалежних експертів, які проводитимуть огляд господарської діяльності боржників, відповідно до закону, а також вимоги та рекомендації до звіту про проведення огляду фінансово-господарської діяльності боржника. Також затверджено арбітражний регламент.

Є ще два документи, які розробляли консультанти, Спостережна рада затверджувала. Це операційний план, як працює секретаріат з арбітражним комітетом та рекомендовані форми документів для процедури. Це біля 50 шаблонів документів, які боржники можуть використовувати, та кредитори, в самій процедурі, щоб не вигадувати якісь свої документи.

Секретаріат фінансової реструктуризації працює з 3 квітня 17-го року, тобто за 5 місяців спостережна рада виконала основне завдання, яке на неї покладене. І продовжує засідання щомісячно. Перша процедура фінансової реструктуризації розпочата 15 травня. Наразі відкрито було 6 процедур для семи боржників, з них три вже завершено, протягом 90 днів, це базовий термін, який надає закон для проведення процедури. Ще три процедури для трьох боржників тривають, терміни очікуються на прикінці листопада початку грудня, це буде 90 днів з дати початку, вони почались на початку вересня.

ГОЛОВУЮЧИЙ. (Не чути)

БЛАЙ О.С. Серед кредиторів, да, є одна фінансова компанія, вже завершена процедура, один комерційний банк, вже завершена процедура і один державний банк – "Ощадбанк". Три процедури...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є інформація, відкрита вона?

БЛАЙ О.С. Це відкрита інформація, вона є на сайті...

ГОЛОВУЮЧИЙ. А які суми, скажіть, будь ласка.

БЛАЙ О.С. Загалом 4,8 мільярда гривень, майже 5 мільярдів гривень – це загальна сума всіх процедур. З них близько 1,5 мільярда – це завершені процедури. І ті, що наразі тривають – це 3,3 мільярда гривень.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто один комерційний банк, одна...

БЛАЙ О.С. Одна фінансова компанія, яка кредитором виступила в цій процедурі, і державний банк. І наразі три процедури відкриті з кредитором...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Державний банк який?

БЛАЙ О.С. "Ощадний банк України".

ГОЛОВУЮЧИЙ. І скільки ще, три відкрито?

БЛАЙ О.С. Три тривають.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А на яку суму тривають?

БЛАЙ О.С. 3,3 мільярди гривень.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто 4 вже зроблено і 3,3 тривають, чи з 4-х.

БЛАЙ О.С. 1,5 зроблено, 3,3 – тривають.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 3,3 – тривають.

БЛАЙ О.С. Загалом – 4,8.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

БЛАЙ О.С. Спостережна рада відповідно до регламенту кожен місяць збирається і обговорює стан отримання заявок, стан розгляду, отримує звіт від секретаріату, які процедури розпочато, і план дій, що ми збираємося робити наступного місяця. І кожен місяць затверджуємо.

За цей період загалом це були заходи для популяризації процедури та обговорення з державними органами проблематики, яку ми вже бачимо після практичної, початку практичної реалізації. В результаті було проведено вісім публічних заходів у форматі семінарів та круглих столів. Безпосередньо окремо для боржників проводились, окремо для позичальників, за участі компаній "великої четвірки", які виступають незалежними консультантами для огляду господарської діяльності боржників. То це підтримується на досить високому рівні. В тому числі, окремо, для окремих банків: для "Альфа-банку" для боржників, "Укрексімбанку", для боржників "Ощадного банку", тобто це цільові такі програми, які створюються відповідно до цільової аудиторії, яку ми бачимо на семінарі.

Зверталася Спостережна рада до Національного банку України щодо отримання інформації по непрацюючим кредитам, які наразі є в банках, а також до першого віцепрем'єра пана Кубіва зверталася з приводу організації зустрічі і обговорення питань податкових, і ця зустріч вчора відбулася. Секретаріатом на виконання плану дій також проводиться багато практичної роботи. Вони зустрічалися з асоціаціями боржників, з Торгово-промислової палати, з Нацкомфінпослуг, з Фондом держмайна зустрічалися, з Київською міською державною адміністрацією. Тобто проводиться робота по поширенню інформації, причому практичної, щоб всі розуміли, що це таке і як вони можуть отримати вигоду, використовувати цю процедуру.

Наразі в мене все. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А скажіть, будь ласка, в мене є, якщо можливо, декілька питань.

Перше. Вчора ви зустрічалися з Мінекономіки. Це перший раз, як я розумію, чи ні?

БЛАЙ О.С. З Міністерством фінансів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А з Мінекономікою, де державні підприємства, державні підприємства, Мінекономіки?

БЛАЙ О.С. Була робоча зустріч проведена і домовилися про те, що буде започаткований аналіз інформації, яке має Міністерство економічного розвитку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А воно має інформацію, надало якусь чи тільки ви задекларували?

БЛАЙ О.С. Наразі до практичної реалізації ще не дійшли.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну дуже погано, що півроку вони не дійшли до практичної реалізації. Добре.

А питання по державним банкам зустрічалося, крім "Ощад", "Ощад", ми розуміємо, що там...

БЛАЙ О.С. Для "Ексіма" проведений секретаріатом спеціальний тренінг був з презентацією. І по "Укргазбанку" є член Спостережної ради. По "Укргазбанку" Наталія Василець, може вам доповісти.

Щодо ..... банку, то насправді наш проблемний портфель не має так багато боржників, які були б можливими для застосування цього закону. Наразі у нас є два боржника, які готують це і готують звітність для цього закону. Але, дивлячись на процедури фінансової ситуації, яка була зараз проведена, то ми бачимо, що інструменти застосовуються такі ж самі, які були можливі і до введення в дію цього закону. А саме дисконтування і прощення боргу не відбувається. Отже, всі інші інструменти нам і без Закону про фінансову реструктуризацію можливо застосовувати. Це викликає наразі деякі для нас ....., тому що це була основна мета закону, зменшити боргове навантаження на боржників, але ми далі будемо спостерігати і готувати наших боржників під цей закон.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

От в мене є питання ..... Ви реструктуризували сьогодні 3,3, ні, 1,5 мільярдів.

..... (Не чути)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, три в роботі. А по яких випадках ви відтермінували, розписали розстрочку на цей термін чи реструктуризували взагалі ці борги? По яких напрямках?

СТЕЦЕВИЧ А.І. Дозвольте? Андрій ....., "Ощадбанк". Я відкоментую....

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я секретаріат хотів спитати. Давайте секретаріат. Є інформація чи нема?

КОСТЕЦЬКА Ю.Л. Добрий день!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добрий день.

КОСТЕЦЬКА Ю.Л. Це голова секретаріату, Костецька Юлія. Що я можу сказати? Інформація щодо того, які саме плани реструктуризації, яким чином йде реструктуризація не є публічними. І тому я не можу вам її розкрити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ага. А коли вона завершується, вже є інформація, на яких умовах? Чи це теж закрита...

КОСТЕЦЬКА Ю.Л. Ні, умови не є публічними. Тому я можу сказати узагальнено про умови. Кредитор володіє детальною інформацією, зокрема "Ощадбанк" може прокоментувати свій кейс.

Я можу узагальнено сказати, що загалом, якщо розглядати, так, це було задоволення повне вимог кредитора, був такий кейс. Був кейс, в якому банк всього лише відтермінував там на строк до 7 років строк погашення, зробив графік і поставив ставку нижче ринкової, значно нижче. І був кейс, в якому було і погашення майном, і розстрочка, і встановлення диференційованої відсоткової ставки. Але я не можу розкрити...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну реструктуризації не було самої? Жодного...

КОСТЕЦЬКА Ю.Л. Це теж реструктуризація.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, я маю... реструктуризація... було там 10 мільйонів, стало 5 мільйонів.

КОСТЕЦЬКА Ю.Л. Ні, не було. Загального зменшення загалом цього боргу не було.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не було.

..... Сергій Вікторович, якщо дозволите...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, зараз, секундочку. Михайло Володимирович задасть питання, потім...

ДОВБЕНКО М.В. У мене до Олі Білай. Я знаю, що Оля була щирим прихильником цього закону. Вона є хорошим спеціалістом в цій сфері. От мені цікаво вашу думку. Чи виправдовуються ваші очікування з приводу прийнятого закону, і чи ми виходимо на те бажане рішення, яке би хотіли .....

БІЛАЙ О.С. Я залишаюся великою прихильницею закону. Наразі не виправдовуються ці очікування, які і не тільки я, а все суспільство возлагало на закон. Проте динаміка є дуже позитивною, і дуже багато потрібно роз'яснювальної роботи. Ми стикнулися з тим, що дуже багато засобів масової інформації опублікували, що це потрібно було тільки державним банкам, і тому деякі комерційні банки навіть не читали. Тому що вони сказали, ну ми прочитали, що то для державних банків, тому для нас навіть, мабуть, це не дуже потрібно.

Щодо умов реструктуризації, які були застосовані, це, дійсно, не вимагається законом, щоб плани, самі плани реструктуризації надавалися до секретаріату, тому що це зміни до кредитних договорів, і це є банківська таємниця. Тому, оскільки я не співробітник банку, не зможу коментувати, наскільки умови, вони задовольняють очікування боржників і кредиторів. Я думаю, по загальному баченню, що, мабуть, боржників не надто задовольняють, вони хотіли щось більшого від кредиторів. Але це вже питання економічної доцільності в тому числі, а не тільки тієї процедури, яку надає закон.

Оскільки ми розробляли, для того, щоб закон працював, вимоги до експертів і вимоги до звіту експертів. Ці вимоги до звіту, вони досить детальні, які повинні бути проведені огляди, який аналіз. І наразі жодного зауваження від ринку, від аудиторів, від "великої четвірки" щодо якості вимог і що вони не можуть щось зробити в рамках цих вимог, не було. І це я вважаю дуже позитивним знаком роботи саме Спостережної ради на етапі підготовки до запровадження цієї процедури.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. ...., будь ласка.

ВОЦЕВСЬКИЙ В.М. З одного боку те, що ми почули, коротка доповідь, Спостережна рада виконала величезний обсяг роботи. Треба сказати, що всі норми закону і та практика, яка вже за ці останні 6 місяців, говорить про те, що закон може бути, може працювати, ним можна користуватись і він може досягти тієї цілі, заради якої він був прийнятий. Це перше і головне. І є деталі, там податкові деякі моменти, деталі, але в цілому, по суті, закон потрібний, закон правильний. Світовий банк, який нас з вами активізував для прийняття цього закону, послався на досвід Турції, де через таку реструктуризацію пройшло декілька сотень підприємств. Але ми повинні визнати, що на сьогоднішній день цей закон в наших умовах не працює. По якій причині? Чому він не працює? Я міг би довго на цю тему говорити, але хочу сказати три моменти.

Момент перший. Закон потрібен десь в цілому для банківської системи, в першу чергу, як ми говорили, для державних банків. Тільки "Ощадбанк" проявив зацікавленість в тому, щоб скористатися цим законом. Вони створили групу, у них є вже біля семи чи восьми, чотири, які подали ще кейсів, які будуть розглянуті, і вони вирішують ті завдання, які стоять перед ними при допомозі цього закону.

Жоден з інших державних банків не проявив ніякого інтересу. Ні шановні колеги, які сидять поруч, голова правління "Укресімбанку", наскільки я так розумію. Я не чув за рік, щоб хтось від "Укресімбанку" поцікавився тим, як організована робота, що треба зробити, можна з цим працювати, не можна і так далі. Дивись в ту статистику, яку мають всі, кредити ..... класу ..... "Укресімбанк" – 70 відсотків. Мабуть, там серед 70 відсотків є десятка два підприємств, яких можна було б і треба було б. Треба зрозуміти позицію одного з найбільших державних банків і почути від нього, чому вони не працюють з цим законом. Це перше.

Те ж саме стосується і...

ГОЛОВУЮЧИЙ. ...з "Ощадбанком".

ВОЩЕВСЬКИЙ В.М. "Ощадбанк" працює. Але я думаю, що там потенціалу набагато більше. Там також десь біля 70 відсотків кредитів в 10-му класі. І я думаю, що вони почали, але роботи я б оцінив як недостатньо.

Перше. Позиція державних банків. Чи то є недостатньо повноважень для прийняття такого рішення. Чи якісь технічні процедури всередині. Чи взагалі відсутність розуміння того, що... я не всередині банку, я не можу аналізувати причини, чому. Але найбільші державні банки повинні прийняти активну участь в цій роботі. Повинні. Для цього закон дає всі можливості. Це перша частина.

Друга частина. Дійсно, це добровільна фінансова реструктуризація. Міністерство економіки у нас є. Тільки в прямому підпорядкуванні Міністерства економіки...

Пан Нефьодов, да виключи цей "Фейсбук". Ви ж на нараді сидите. Вимкніть комп'ютер, послухайте, про що люди говорять. Стосується безпосередньо... ви ж перший заступник міністра економіки? Вибачайте, що я так. Але мені заважає ваша картинка говорити.

Це, до речі, свідчення того, як Міністерство економіки в цілому відноситься до того.

Біля 150 підприємств, які безпосередньо підпорядковані, все управління Міністерства економіки. Є Департамент управління державної власності, є щоквартальне зібрання фінансової інформації, фінансової звітності від всіх підприємств. Десяток років. Повинен бути якийсь аналіз. Невже у нас в державному секторі сьогодні 100 відсотків підприємств, які успішні? Там немає заборгованості по заробітній платі, там все, що стосується відрахувань до бюджету від дивідендів все працює? Да там 90 відсотків підприємств, які напівживі. Їх точно треба було б реструктуризувати. Але для цього треба, щоб Міністерство економіки цим займалося, а Міністерство економіки цим не займається.

Ми зверталися до міністра. Ми писали декілька разів листи. Сергій Вікторович, спасибі вам, з вашою участю навіть провели зустріч з міністром. Повинен сказати, що я був здивований. Пан міністр, перший віце-прем'єр, надзвичайно точно знає всі норми закону. Виявляється, що він свого часу приймав участь у його розробці, і він підтримав це, але далі це не пішло. Так півтора-два місяця жодного, скільки разів ми намагалися вийти, поспілкуватися – зацікавленості немає. Ключове міністерство.

Я візьму на себе сміливість, відхилюся трішки від теми. Промислова політика по суті своїй, Україна – промислова держава. Чим більше ми стоїмо аграрною державою, тим бідніше ми стаємо, насправді. Багато разів поверталися у нас в Україні до створення Міністерства промислової політики. Ми потім все це закрили на Міністерстві економіки, яке точно цим не займається. Готовий аргументовано на цю тему поговорити, якщо треба буде.

Отже, треба, щоб державні органи також включились. І це завдання в тому числі і комітетів. І це повинно звучати скрізь, якщо ми хочемо, щоб цей закон працював. Позасудова правильна, якісно виписана процедура. Вона повинна бути..... Це друге.

Те ж саме стосується, я думаю, і Міністерства фінансів, яке також повинно бути в це включене, тому що Мінфін, "Ексімбанк", я так розумію, зрозумілий зв'язок, треба організувати цю роботу для того, щоби вона почалась в "Ексімбанку".

Це друга тема, державні органи повинні бути включені в цю роботу. Це повинно звучати, і у нас будуть результати.

Є ще один момент про який треба було би сказати, це стосується безпосередньо роботи Спостережної ради. При формуванні секретаріату, ви, мабуть, пам'ятаєте, до складу Спостережної ради був обраний голова Асоціації банків України пан Шпек, потім він вийшов. Трапилось так, що ми при формуванні секретаріату втратили зв'язок з Асоціацією банків, а це неправильно. Скоріш за все, нам треба буде ще раз до цього повернутися, Спостережній раді, це наша внутрішня справа, думаю, що комітет підтримає, і подивитися, чи все правильно ми зробили з точки зору того, щоби секретаріат і НАБУ

працювали як єдиний механізм, співпрацювали не як єдиний механізм, а співпрацювали, допомагаючи один одному. Тому що Асоціація банків – це щоденна професійна робота із комерційними банками.

Ось три проблеми, на яких я наголосив: державні банки, органи державного управління, Мінфін, Мінекономіки і НАБУ. Нам треба в цьому напрямку працювати і вашу підтримку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас час 16.00 вечірнє засідання, і я пропоную зробити... Дякую вам. Я пропоную зробити наступне як ми і домовлялись. Давайте послухаємо Мінфін, потім – Мінекономіки, потім в разі потреби державні банки, хоч я і зараз розумію, яка там вже позиція. І потім, якщо у депутатів будуть питання, а якщо не буде, в мене буде конкретне сьогоднішнє питання, сформулюйте, чим ми можемо сьогодні допомогти для того, щоб рівень проблемних кредитів, які сьогодні є, ..., щоб він, дійсно, зменшувався. Тому що, коли ми голосували за цей закон і це робили, нас запевняли, що це працює і буде робити, сьогодні воно не працює. Дякую.

Будь ласка, слово, Оксана Сергіївна.

МАРКАРОВА О.С. Дякую.

Я спробую дуже коротко. По-перше, дякую дуже голові комітету і комітету за те, що привертаєте увагу до цього надзвичайно важливого питання.

Насправді, непрацюючі кредити, а вірніше їх величезна частка в банківській системі – це те, що стримує більш швидке відновлення банківського кредитування і в цілому в банківській системі, і в наших державних банках зокрема. Коли ми два роки тому почали працювати активно, навіть трішки вже більше ніж два роки тому, над цим питанням, ви пам'ятаєте, що першою ідеєю було саме створення централізованого інструменту, коли перемістити з державних банків, якщо ми говорили, наші кредити і там зайнятися їх активним врегулюванням.

Ця ідея не була підтримана Національним банком, нашими міжнародними партнерами, ми разом підготували Закон про фін реструктуризацію, який був покликаний вирішити це питання в кожному з банків окремо плюс бути інструментом не тільки для державних банків. На жаль, я думаю, що не применшуючи абсолютно роботи самого секретаріату чи спостережної ради, ми можемо сказати, що в цілому в системі майже 600 мільярдів проблемних кредитів, по результатах роботи року є питання ..... близько 5 мільярдів. Тому щось не працює з нашим законом так, як ми його свого часу виписували дизайн, і він не приносить того результату. Тобто ми не бачимо масового там 20, 30, 40 відсотків від всіх портфелів врегульованого, очищеного, щоб банки могли вздохнути і рухатися далі.

У нас є ряд податкових питань, які ми вже на робочому рівні з комітетом опрацьовували. Тут зрозуміло як би що треба зробити, зрозуміло, вже така зворотна реакція від банків, які конкретно зміни треба прийняти. Я думаю, що тут за вашого лідерства, ми можемо разом з податковим комітетом сісти, визначити їх, як дійсно зараз пріоритетні, і спробувати максимально швидко внести ці корективи, в тому числі щодо ПДВ, в тому числі, які дадуть, скажімо так, трішки розширять можливості і зроблять легшим для банків це робити.

Однак, я думаю, що дійсно питання головне залишається більш таке концептуальне і політичне. Тому що ці питання то ми можемо вирішити, однак навряд чи саме вони стримують проведення цих реструктуризацій. Тут нам треба абсолютно відверто провести розмову, що саме не дає, які саме рішення банки не можуть чи ініціювати, чи приймати самі, чому? Для того, щоб зрозуміти, як рухатися далі, тому що якщо ми за наступні шість місяців, рік, не врегулюємо категорично якоесь питання з ..... і в державних банках, де воно там 65, 70 по різному можна оцінювати відсотки і в цілому в банківській системі, то банки не повернуться до своєї справжньої ролі локомотива розвитку економіки. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте тоді послухаємо заступника... першого, перепрошую, заступника міністра економіки Максим Євгенович.

НЕФЬОДОВ М.Є. Шановні колеги! дякую за запрошення і за можливість виступити.

Міністерство економіки ще раз детально подивилося на всі 150 підприємств, які знаходяться під нами. У нас є три підприємства, які теоретично можуть підпадати під дію даного закону. З них два підприємства там зараз нормально обслуговують свою заборгованість і не мають прострочки і, відповідно, потреби в реструктуризації. Мова йде про "Електроважмаш" і "Електронмаш" є давня, застаріла проблема ще з 2011 року з ДП "Прикарпатліс" і "Укрексімбанком", де дісталася у спадок, навіть не кредит, а кредиторська заборгованість, яка просто не підпадає під дію даного законопроекту і напевно має бути якось вирішена, чи списана в окремому порядку.

Це те, що стосується підприємств, які під нами, тому, на жаль, чи, на щастя, напевно в даному випадку, це для Міністерства економіки не супер актуальне питання. Стосовно того, чому законопроект... закон не призвів до бурхливого зростання використання цього інструменту, моя особиста думка це в першу чергу складнощі із списанням суми боргу. Тому що у нас є не так багато підприємств, де можна щось реструктуризувати, використовуючи інші інструменти. І щоб дозволили повернути їх до платоспроможності, тобто мова йде про те, що там реально треба застосовувати досить агресивні методи списання заборгованості, на скільки я розумію, більшість банків вони вагаються стосовно застосування цих методів як з фінансової точки зору так і з точки зору можливої відповідальності перед правоохоронними органами, які, напевно, почнуть задавати питання чому списали Іванову, а не Петрову? Чому 50 відсотків, а не 20 відсотків і так далі.

І стосовно секретаріату, мені звичайно, шкода, що вам заважають всі ..... і банки, і держоргани, і державні, і комерційні як би... Ну добре, що хоч боржники вам не заважають, вашій роботі. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Правильно можна зрозуміти, де ті державні підприємства, які сьогодні є в підпорядкуванні Міністерства економіки, у них нема ніякої заборгованості? Один-два приклади. Чи не так?

НЕФЬОДОВ М.Є. Саме так, саме так. З тих 150 підприємств, які знаходяться під МЕРТом, лише три можуть бути суб'єктами правовідносин в межах дії Закону про фінансову реструктуризацію. Вони там підтримують власний кредитний портфель, не зверталися із пропозиціями щодо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вони до вас не зверталися, чи у них нема такої...

НЕФЬОДОВ М.Є. Ну дивіться, вони... менеджмент же самостійно веде свою діяльність. Ми як орган управління, який виконує там функції там по управлінню часткою держави. Звичайно, ми готові завжди розглянути ці пропозиції, якщо вони будуть. Ми можемо по зовнішній оцінці бачити, що вони обслуговують свій портфель, там немає якихось дефолтів, скандалів там і проблем, тому, напевне, менеджмент і не вбачає для себе в цьому проблем. Якщо ці кредити обслуговуються, звичайно, значно краще їх обслуговувати, аніж... *(Шум у залі)* ...реструктуризації...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, там, де можна обслуговувати, ну питань...

Ну я, коли останній раз був у Степана Івановича і спитав, чи є ..... підприємство, він сказав: "Да, є. Їх приблизно 70, якщо я не помиляюся – він сказав – державних підприємств, які є в підпорядкуванні Мінекономіки". Коли я спитав... *(Шум у залі)* 150, да? Ще більше...

Коли я спитав, чи є така проблема, Степан Іванович обізнаний, він же ж... коли цей закон готувався, він ще працював у нас. Він каже: "Да, є".

А в мене питання. Якщо підприємства ну от не звертаються... Моя особиста точка зору: чи вони не хочуть працювати, тому що у нас є державні банки, вибачте, теж є, які...

але які працюють, а є які не працюють; чи вони... ну чи там нема проблематики... Третє... ну друге питання. А по-третє, чи там просто є така заборгованість, яку вони... ви правильно сказали, вони не хочуть.....чи проще, щоб вони відсотки платили. Чи, якщо ця заборгованість буде реструктуризована, то інший показник буде ..... державного підприємства. А, можливо, в когось є вже якесь інше бачення на це державне підприємство. І в мене тоді було до Степана Івановича питання: "Степан Іванович, а можливо (я до вас звернувся як до його першого заступника) нам зробити робочу нараду, тому що віз і нині там. З секретаріатом. Я не буду в це вмішуватися. Секретаріат, Мінфін, Мінекономіки. І, щоб прийшли на нараду вже підготовлені люди з інформацією від Мінекономіки. Якщо треба, давайте я напишу запит, якщо вони... Скільки в нас є державних підприємств в підпорядкуванні, на яку суму заборгованість там или не знаю, на яких умовах там, ну зробити табличку. І по цій табличці, от, щоб ..... Ну щоб не три, щоб було державних підприємства, тому що інші не надали інформацію. Но ви ж на то і Міністерство економіки...

НЕФЬОДОВ М.Є. Сергій Вікторович, я думаю, що... Знову таки хотів би повернутися, можливо, я не зовсім там зрозуміло висловився. У переважній більшості цих підприємств просто немає кредитів. Мова не в тому...

ГОЛОВУЮЧИЙ. *(Не чути)*

НЕФЬОДОВ М.Є. ...що ми отримали, там з 150 отримали інформацію про 3. Ні. Під Міністерством економіки, взагалі, не так багато великих державних підприємств. В більшості відносно малі підприємства, наприклад, там ....., там обсяги там річного обороту це 20, 30, максимум 40 мільйонів гривень, ні про які кредити і тим більше там суттєві обсяги, які можуть бути в дефолті, мова не ідеться. Великі обсяги заборгованості вони є у "Електроважмашу". Я готовий надати цю інформацію...

ГОЛОВУЮЧИЙ. *(Не чути)*

НЕФЬОДОВ М.Є. А є лише "Прикарпатліс", у якого є справді заборгованість, яка не обслуговується...

ГОЛОВУЮЧИЙ. А яка?

НЕФЬОДОВ М.Є. 6 мільйонів 726 тисяч гривень.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мільйонів или мільярдів?

НЕФЬОДОВ М.Є. 6 мільйонів 726 тисяч гривень, валютний товарний кредит. Але це там...

..... *(Не чути)*

НЕФЬОДОВ М.Є. Це окрема... Да. Це окрема історія...

..... *(Не чути)*

НЕФЬОДОВ М.Є. Ні це в гривнях, в гривнях.

..... *(Не чути)*

НЕФЬОДОВ М.Є. Гривні. Валютний кредит, але... Ну, це вже не кредит, це залишилась там історія цього підприємства долга .....

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Євгенович, зрозуміло. Давайте ми .....

У мене вопрос другий. Давайте ще раз, можна, може я педантичне питання. То єсть ви як Міністерство економіки звертались з листом до всіх державних підприємств, надайте, будь ласка, інформацію чи є у вас заборгованість чи нема, чи є вона там проблемна, чи не проблемна. І вам тільки з цих підприємств тільки троє надали інформацію.

НЕФЬОДОВ М.Є. Сергій Вікторович, ми, ну, ми не те, що не звертаємося до них, ми регулярно збираємо інформацію по всім державним підприємствам. Більше того, ми там єдине міністерство, яке зараз збирає вже в електронному вигляді. Вони заповнюють формули, в тому числі досить там розгалуженість. Наприклад, навіть цей приклад "Прикарпатлісу", ми дізналися про те, що у них є десь на поза балансі ці зобов'язання, якраз завдяки цьому минулого року якби зібравши цю інформацію. Ми збираємо регулярно, оновлюємо. Ну, звичайно, не можу так гарантувати, щоб....

ГОЛОВУЮЧИЙ. А може давайте звернутися в секретаріат з таким проханням, там надати інформацію стосовно державних підприємств...

НЕФЬОДОВ М.Є. З великим задоволенням.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ...зробити табличку, ну, щоб вони хотіли...

_____. Проаналізувати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. І щоб отримати інформацію. Якщо це так як повинно, дійсно, кажуть, і там 6,5 мільйонів, питань до вас немає. Але, якщо там є інші державні підприємства...

НЕФЬОДОВ М.Є. З задоволенням надамо.

_____. *(Не чути)*

НЕФЬОДОВ М.Є. Ні. Ми кажемо тільки про одне.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Та ні, по всім. Я ж кажу, по всім.

НЕФЬОДОВ М.Є. По всім державним підприємствам. Я зараз сказав тільки під МЕРТом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А, під Мінекономіки, ви сказали.

НЕФЬОДОВ М.Є. Да, під Мінекономіки. Тому ті, по яким ми отримаємо інформацію там в детальному...

ГОЛОВУЮЧИЙ. А взагалі?

НЕФЬОДОВ М.Є. А взагалі ситуація значно гірша. Тому взагалі інформацію ми отримуємо там далеко не в повній мірі. І саме тому, наприклад, у нас зараз в плані Кабміну є окреме завдання по, нарешті, переведенню всього цього в он-лайн електронну звітність. Тому що в папері ми отримуємо все що завгодно, і ми завжди отримуємо взагалі.

Тому я можу казати зараз про ті 150, які під Міністерством економіки, і про них, я так розумію, йшла мова на зустрічці зі Степаном Івановичем. Про решту тільки знаходяться під Кабінетом Міністрів ті, які знаходяться під іншими центральними органами виконавчої влади. Ми готові зібрати цю інформацію, звичайно, хоча якість її буде суттєво, на жаль, гірша. До вашого розуміння...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я пропоную.

НЕФЬОДОВ М.Є. ...навіть фінансовий план відмовляються нам подавати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Євгенович, я розумію, що просто не буде. Я розумію, що це державні підприємства, і там є керівник. Але, значить, давайте я в рекомендаційному характері.

Я дуже прошу секретаріат розробити листа на Міністерство економіки з наполегливим проханням надати інформацію по всім державним підприємствам, і прикріпити табличку, самі її розробіть, будь ласка. Якщо, уважаемое Міністерство економіки, хтось не надасть таку інформацію, ви мене проінформуйте, я як мінімум зроблю про це заяву і хай вся країна чує, от які не державні підприємства не хочуть виконувати накази міністерства, а можливо, піду скажу про це Прем'єр-міністру, хай він може догану якусь їм там дасть. Так воно буде по веселіше.

То єсть я готовий вам в цьому допомагати, але давайте запустимо роботу. Домовились?

НЕФЬОДОВ М.Є. З великим задоволенням зберемо будь-яку інформацію, яку...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Будь ласка.

ДОВБЕНКО М.В. Колеги, яке завдання і яка мета сьогоднішньої нашої зустрічі? У нас в країні за попередні два роки ми впали в ВВП на 16 відсотків. В минулому році у нас ріст 2,4 десятих. В цьому році, можливо, вийдем на 2 відсотки. Нас як державних людей не влаштовує ця ситуація. Не влаштовує. Тепер, що треба роботи. Нам треба пожвавити економіку. Як її можна пожвавити? Є ціла низка інструментів, серед них, чи на найважливіша, ми розуміємо, що пожвавлення економіки не буде, якщо не будуть займатись кредитуванням банки, в тому числі державні, бо 55 відсотків банківської

системи це державні. І тепер проблема. 332 мільярди гривень проблемної заборгованості в державних банках. Оля каже, що є на 1,5 мільярда у нас нарешті первісток, це піввідсотка.

Скажіть, чи те ми хотіли побачити через півроку дії цього закону? Ми думали, що прорве ситуацію бо всі ж державні люди. А тепер ми бачимо, що навпаки, що нас тривожить в комітеті, що в державні привалює антидержавний підхід. Я поясню в чому. Кожного початку року, зараз знову буде в нас на січень-лютий, ми мусимо голосувати в парламенті як ми мусимо докапіталізувати державні банки. Ну, це від своїх коштів, які є платників податків, замість соціальних програм віддає, щоб підтримати державні банки. Ну, коли ми бачимо, що вони самі не дуже цікавляться як поживати економіку. Ну, найкраще попросити докапіталізуйте. І Мінфін приносить пропозиції ми піднімаєм руки. Ну, друзі, це теж недобре. Вже навіть в цьому році 10 мільярдів дали на докапіталізацію, а виявляється, що реструктуризували із сотень мільярдів тільки півтора. Ну, для чого працювати, старатися, коли з державної казни знову декапіталізуємо.

Тому я, швидше за все, буду пропонувати своїм колегам в комітеті, видно показник, декапіталізація державних банків буде залежати, сума її від того, на який відсоток буде знижена проблемна заборгованість, або на яку суму, і тоді у нас буде паритетна, буде щира, відверта взаємна зацікавленість.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І мотивація.

ДОВБЕНКО М.В. І мотивація буде, абсолютно правильно. Бо якщо нема мотивів, от ми хочемо першого заступника міністра заставити. Можна і треба було б, я думаю, що на їхньому місця я би попросив всі збиткові державні підприємства аудит провести, і вони б закрутилися, чому вони збиткові. І тоді стимул би їм подав з іншого боку. Але це вже питання не сьогоднішнє. А державні банки – це наша біль, нашого комітету. І от ці 332 мільярди – це нам докір. В тому числі і Комітету банківському: "Ви державні люди, куди ви дивитесь". Тому, колеги, цю біль ми перенесемо на конкретну, я думаю, пропозицію, яку ми сформулюємо ще до прийняття бюджету. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Михайло Володимирович.

_____ . Можна?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, будь ласка.

НЕФЬОДОВ М.Є. Коротке питання по аудиту, тому що це важливо, і я думаю, що членам комітету, напевно, воно було б цікаво. Як ви, можливо, знаєте, там і Законом України про особливості управління державними підприємствами і зобов'язаннями України, в тому числі і в програмі з МВФ, визначено не те, що там рекомендаційний, а обов'язковий характер проведення аудитів, причому з достатньо жорсткими критеріями до вибору цих аудиторських компаній, термінів проведення аудитів і так далі.

По інформації, яка у мене є на зараз, лише близько половини з особливо важливих підприємств, їх 44, якщо не помиляюсь і близько половини з наступної групи підприємств, яких біля 150, ці аудити хоча б розпочали. Я вже чув абсолютно всі варіанти там відмовок, чому проведення аудитів неможливо, від того, що це там складно і бухгалтерія перевантажена, до того ж, що це дуже дорого і краще кошти зекономити і використати на якісь інші цілі і ми там регулярно, щоквартально оновлюємо цю інформацію.

І з вашого дозволу, я б її направив на комітет і можливо ви б теж якось спробували би вплинути, принаймні депутатськими запитам на ці підприємства. Це абсурдна, абсолютно абсурдна ситуація невиконання прямої норми закону. Ми розробили також зміни до типового контракту з директором держпідприємства для того аби внести в нього пункт, що за не проведення аудиту відбувається автоматичне розірвання цього контракту. Зараз поступово як би ці контракти перепідписуються, можливо, це якийсь вплив несе, але ситуація вона абсурдна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Максим Євгенович.

Ну, те, що стосується підтримки там комітету з цих питань, я працював з державними підприємствами, коли заступником міністра був. Я знаю, що це таке державні

підприємства, і кожен ..... вони збиткові. Тому звертайтеся, напишемо, що треба від комітету, запити – запити, звернення – звернення.

Давайте Руслан Євгенійович. А потім давайте, я хотів би ще, три хвилини, державні банки почути...

ДЕМЧАК Р.Є. Да, да, я може навіть дам старт цьому.

Ну, судячи із презентації Максима Євгеновича, зрозуміло, що і всім, мені здається, зрозуміло за цим столом, що є неефективне управління державними компаніями. От уявіть собі, власник, який не знає є кредит у підприємства, в якому він власник, чи немає, є прострочка чи немає, аудит проводити чи не проводити. Ну, це елементарні речі. Якщо взяти перенести це на приватний бізнес це елементарні речі які, ну, по ефективності управління акціонера контролю за діяльністю підприємства. Тому, я думаю, що може це питання нам варто ширше. І питання до комітету, можливо, економіки, ну, можливо, направити їм як би таку інформацію, що ми сьогодні виявили, виявляється що... Усі контракти звичайно треба перепідписувати, щоб директори були відповідальні. У вас явний конфлікт інтересів з вашими директорами. Звичайно вони для того, щоб не виявляти свою некомпетентність, свою неуспішність. Вони будуть максимально затягувати подачу інформації. Щоб це було таке в банківському секторі, це просто неможливо. Я маю на увазі зі сторони регулятора Національного банку. Просто неможливо. Чітка реакція, чітке регулювання.

Ну, хотів би до Мінфіна звернутися. Ну, можливо, з вашої сторони якісь... Що стосовно державних банків. Тут тільки дві сторони, да, є державні компанії, ми підозрюємо, що там є великий ....., скритий, ми сьогодні його не ..... але ми підозрюємо, що він є, а, з другої сторони, це державні банки, які також можуть іти назустріч. Значить, робите ви якісь стимулюючі дії для того, щоб все-таки цей закон запрацював, щоб з двох сторін був рух.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Оксана Сергіївна, одну хвилину.

МАРКАРОВА О.С. Я буквально коротко, просто сказати, що завтра у нас буде на нашому комітеті закрита частина, на якій я в тому числі хотіла б обговорити з вами нашу нову пропозицію щодо врегулювання ....., яка без створення централізованого механізму все-таки дасть більше, скажемо так, централізоване прийняття рішення і допомоги банкам в тих прийнятті рішень, де вони не можуть самі, чи є певна там відповідальність, яку закон не допомагає зняти, значить, щоб ми порадились і тоді вже в майбутній нашій стратегії, воно знайшло. Тому я завтра буду готова детально порадитись на цю тему.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Оксана Сергіївна.

Давайте послухаємо державні банки. Як я розумію, "Ощадбанк" ми вже... Всі є? Давайте тоді по 3 хвилини. "Ощадбанк", потім у нас державний експортно-імпортний банк, "Укргазбанк". Давайте з "Ощад" почнемо.

СТЕЦЕВИЧ А.І. Доброго дня, колеги! Дякую вам за можливість виступити перед вами.

Ми відносимося до великих оптимістів в частині імплементації цього закону, більше того, у нас на даний момент в секретаріаті знаходиться три заявки, четверта заявка, вчора прийнято рішення, вона поступить найближчим часом так само в секретаріат, один кейс ми реалізували, кейс достатньо складний.

Я би хотів просто учасників цієї наради запевнити в тому, що для того, щоби закон запрацював на повну, банки повинні, м'яко кажучи, навчитися працювати з ними. Тому що дуже багато є тих норм і тут я не погоджуюся з колегою який каже про те, що закон майже нічого не дозволяє, бо закон дозволяє і списувати борг, закон дозволяє і виконувати норму в частині створення встановлення відсоткової ставки на банківський актив за ціною нижчою його собівартості, закон дає певні пільги в частині застосування норм по стягненню податку на додану вартість, тобто, фактично ми уже пройшовши перший кейс, бачимо, що ці всі моменти можна використовувати і більше того,

використовувати достатньо ефективно. Банк зайняв принципову позицію в частині того, щоб часниками з боку незалежного експерта, з боку радників, які ..... використовує банк. Бо це, як правило, використовується компанією "великої четвірки", і імплементація цього закону ми достатньо далеко просунулися.

У нас є певні питання, які виникли в процесі цієї імплементації, ми до комітету звернулися, і, наскільки знаю, в матеріалі у вас є ті зміни, які потрібні нам зараз в рамках правильного трактування певних норм, які застосовуються в частині операцій з фінансовим лізингом, операції з податком на прибуток. Мова йде про той момент, коли йде спрощення боргу і чіткіше потрібно прописати ці норми. Всі ці документи ми віддали вам і сподіваємося на позитивне вирішення саме цих питань.

Всьому решту кількість клієнтів, які хочуть використати сам закон, вона буде зростати, я в цьому переконаний і скажу вам, що більша частина наших клієнтів.... це дуже важливий момент, повинні усвідомлювати, що реструктуризація це завжди набагато краще ніж розтягнення. Реструктуризація, в зв'язку з абсолютно мертвим ринком ..... активів в Україні – це єдиний шлях врятувати і підприємство і баланс, і використати його.

Ми очікуємо збільшення кількості заявок на 2018 рік. І те, що ми вже зараз почали, це говорить про те, що закон використовувати можна, потрібно, вносити певні зміни до нього, але насправді він є достатньо дієвим інструментом для того, щоб використати його в розчищенні тих токсичних активів, про які ми зараз говоримо.

І ще остання детально, всі ці кредити видавалися, звичайно, до 2014 року. Ми повинні, що якість кредитного портфелю банку вона після 2014 року дуже висока. Тобто рівень.... вона менша відсотка, той ..... який сформований до цього часу і через девальвацію, і через події, які ми прекрасно знаємо, це якраз і є старі кредити, які ніяк не впливають, поки що, на можливості банку щодо кредитувати новий сектор економіки, тобто ніяк. Те, що відбувається з токсичними активами, це одна історія, а те, що мало б відбуватися з кредитуванням сектору, інша. І це тема дуже глибока, про яку можна говорити. Тобто якогось взаємозв'язку між цими моментами немає.

Чому? Тому що ці токсичні активи повністю зарезервовані, повністю. Банки сформували резерви на підставі міжнародних стандартів звітності, і відповідно в банку той капітал, який ви нам влили, він якраз і є, був для того призначений, для того, щоб ми могли далі рухатися і кредитувати новий сектор. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Так, давайте послухаємо Гриценка Олександра Вікторовича.

ГРИЦЕНКО О.В. Дякую.

Андрій дуже добре все розповів, як загальна позиція банків. З точки зору банків, ми готуємо до кінця року, плануємо надати згоду по декількох позичальниках, на жаль, це надзвичайно важкі, складні процеси, бо, коли ми говоримо, що ми вже виходимо з ..... і це вже закінчення процесу по суті всередині банку реструктуризації як такого. І дуже багато позичальників сприйняли прийняття цього закону як зелене світло там для будь-яких списань. До нас приходять клієнти і говорять, ну 70 відсотків списуйте, бо у тебе є закон. І це надзвичайно важкі дискусії. Поки ми знаходимо якусь точку, той кнут, де ми можемо дійти згоди.

Тому я погоджуюся з колегою, що закон, насправді, значно відкриває можливості для реструктуризації. Ми до кінця року готуємо там заявки на, ну, досить значну, не хочу загадувати, але на досить значну суму вони будуть подані, одна, сподіваюсь в листопаді, інша вже в грудні, швидше за все.

І знов таки хочу ще раз погодитись, сказати на те, що по суті не впливає на пошкваллення кредитування роботи з ..... І це відволікає якісь ресурси чисто людські, бо ясно, що приходиться там ще купу часу займатися там не якимось, там керівництво, тим більше не якимись більш продуктивними речами, а реструктуризацією. Але кредитування на сьогодні стримує, ну, власне, економічне зростання досить низьке, кредитування стримують суди, кредитування стримують там ряд інших речей, через які банки в особі

НАБУ весь час звертаються і до парламенту, і до уряду, і до інших органів для того, щоб якимось чином цю ситуацію врегулювати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Скажіть, будь ласка, а якісь кейси вже готові є? То єсть щось ви ...

ГРИЦЕНКО О.В. Дивіться, у нас всередині банку є ці кейси. Але, коли ми говоримо, що ми вже виходимо на, власне, на саму процедуру, ми повинні все всередині банку всі рішення прийняти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А коли буде, Олександр Вікторович, ну є якийсь час, коли будуть готові, щоб ми хоч розуміли? Я...*(Не чути)*

ГРИЦЕНКО О.В. Заявки у нас будуть готові, я сподіваюсь, що ми вийдемо у листопаді-грудні, на сьогоднішній момент у нас немає ще з чим виходити, але всередині банку...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановний секретаріат, я вас дуже прошу, відпрацюйте з "Державним експертно-імпорнтним банком". Добре? Це питання. Місяць .... назвали, організуйте, будь ласка, робочу нараду і треба рухатись в цьому напрямку. Дякую. Поїхали далі.

"Укргазбанк", там повинен був заступник...

_____. Так, я можу сказати, як я вже казала...

ГОЛОВУЮЧИЙ. *(Не чути)*

ШЕВЧЕНКО К.Є. Дуже коротко, так. На щастя у нас не велика доля .... .. дійсно, 21 відсоток в нашому портфелі і є тільки два кейси, які можуть бути предметом цього закону. Але на нашу думку, все ж таки, зараз існує дуже обережна практика застосування цього закону, але він дає на нашу думку, більш радикальні методи застосування ..... Наші кейси передбачають однозначне зменшення навантаження боргу на боржників, а традиційні інструменти ..... боргу, зниження відсотків – це той механізм, який потребував цього закону.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я спілкувався з ..... з цього приводу, дійсно, ми теж, я ..... суспільство, хотілось би, щоб не тільки розстрочка була, а ще і реструктуризація відбувалась. Але я почув таку точку зору, ви тільки що мені сказали, що всі бояться бути першими. Шановні колеги, коли треба щось зробити, ребрединг на банку, ви ж першими не боїтесь? ..... закон в руки і виконуйте, бо це дуже дивно звучить, так. Як для мене так, у мене є права на автомобіль, але я боюсь на ньому їхати, бо рядом ніхто не їде. У тебе є техпаспорт, є права, їдь, будь ласка, то я і прошу секретаріат і державні банки якось посміливіше приймати це рішення, якось працювати з людьми і з ринком.

Давайте ще раз послухаємо... ще один банк ми вже слухали. Шановні колеги, є якісь? Так, давайте...

_____. *(Не чути)* ...банків сьогодні ініціатором в першу чергу є Національний банк і Мінфін частково законопроекту компанію управління активами, негативно класифікованими активами. Мабуть в першу чергу до Олександра Вікторовича хотів запитати як ви вважаєте, цей закон допоможе вам ну в роботі, чи достатньо того закону, який зараз є? Щоб ми розуміли, нам, депутатам, включатися, тобто для чого робити...

_____. *(Не чути)*

_____. І ще один крок. Чи треба нам як би стимулювати прийняття цього нового закону? Я два слова скажу, що він спростить, можливо, вам роботу, ну не з цієї позиції, що взяли, передали і забули, але не з позиції як би своєї роботи, а взагалі з позиції як би ситуації вирішення... повернення цих кредитів. Будьте ласкаві.

_____. Ви маєте на увазі компанію..... активами, так? *(Шум у залі)*
Ну дивіться, на мій погляд, вона була актуальна десь на початку 2015 року. Тому що на сьогоднішній момент вся .....банку....

....це говорять не про нашу ідею... *(Не чути)* ...а новий законопроект, який Національний банк підготував взагалі про... *(Не чути)*

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я чогось думав, що це один законопроект. ну давайте тоді на два. *(Шум у залі)*

Добре. Ну давайте тоді про те, що Мінфін готує для державних банків. Не готуєте?

..... *(Не чути)*

МУДРА І.Р. Руслан Євгенович, можна, я прокоментую? Я просто працювала з цим законом... *(Шум у залі)*

Можна.... *(Не чути)* .... "Державний ощадний банк" і член спостережної ради. Я, власне, хотіла сказати от щодо нашого портфелю проблемних кредитів. У нас портфель, в якому 20 клієнтів, 20 боржників складає 80 процентів непрацюючого портфелю. Із низ 10 боржників – це Крим і АТОшна територія, 10 боржників знаходяться в глибоких судах таких, як "Креатив" чи "Брокбізнес", а 10 боржників можна реструктуризувати. І ми це зараз якраз робимо і якраз цих 10 боржників ми реструктуризуємо. Але 80 чи 70 відсотків портфелю нам потрібно інші інструменти. І якраз таким інструментом ми бачимо державну компанію з управління активами, куди ми могли б згрузити весь цей тягар, який ми не можемо реструктуризувати, тому що компанії вони є нежиттєздатні, вони є в судах, вони вже все своє майно або знищили, або розпродали, або вивели незаконно, і з ними працювати при реструктуризації неможливо.

Цей закон, який розробив Національний банк, він формалізує або, можна сказати, легалізує роботу теперішніх факторингових компаній, фінансових компаній, які на сьогодні мають змогу викупляти ці активи, для державних банків цей закон не є застосованим. Чому? Тому що він не дає ані якихось екстраюрідичних повноважень цій компанії, тому що він не визначає методику розрахунку права вимоги, він не визначає як обирається суб'єкт оціночної компанії, як продаються... Тобто це організаційна форма якоїсь структури, яка має право придбавати. Але як придбавати ці права і вимоги, як державний банк має приймати рішення, все це не регулюється.

Тому би доцільно було, щоби комітет підтримав ідею все-таки створення державного .....банку, куди б ми могли згрузити активи і вже менеджмент цього, цієї компанії міг професійно з ними працювати – це є додатковий, суттєвий інструмент, який допоможе нам позбавитися "проблемного портфеля". Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Давайте, підводьте ризику, бо вже без п'ятнадцяти, а ще дійти треба.

Шановні колеги, я хотів би спитати ще вас, чим комітет може допомогти і які рішення ми повинні прийняти.

Перше, як я розумію, ми прийняли рішення, що ми працюємо з Мінекономіки, секретаріат звертається до Мінекономіки, розробляють там табличку і пише листа, а Мінекономіки дає інформацію, яка в нас є. Якщо щось не дає, будь ласка, хочете, копію, якщо вам не важко зробити, на наш комітет, ми подивимося, хто не дає із державних підприємств, на кого треба звернути увагу, ми як мінімум зі свого боку будемо їх теж заставляти працювати з Міністерством економіки, тут ви можете, що секретаріат на нас розраховувати, що Міністерство економіки.

Друге питання – державні банки. Я сподіваюсь, що в наступному місяці у нас "Державний експортно-імпорتنний банк" покаже якийсь результат і ми теж, для себе ставте там відмітку, що треба може зробити зустріч.

Третє питання. Як я розумію, що "Ощадбанк" теж доопрацює те, що в нього є найближчим часом, той кредитний. Що ще, які нам треба прийняти рішення, щоб це запрацювало. Може, Оксано Сергіївно, у вас є?

МАРКАРОВА О.С. Так, нам треба ті от там 4-5 позицій, які вчора ми сформували податкових, які... Наша задача зараз, щоб Закон про фінреструктуризацію запрацював в

повній мірі. Відповідно всі вузькі місця, які там є уже, які банки, які пройшли цей шлях і їх побачили, вони у нас є повністю, це дуже конкретні рішення по ПДВ, по, які нам треба сісти і або внести зміни, або деякі з них уже є вони в Комітеті податковому, вони просто, ну, вони невеличкі, вони неконцептуальні...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Оксана Сергіївна, давайте так, я наступний понеділок, я...

МАРКАРОВА О.С. Ми попросим вас звернутися також і можливо провести спільне засідання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, знайдіть час. Давайте... Організуйте, Ігор Михайлович, коли Южаніна завтра буде на робочому місці. У нас є, ну, така традиція, я візьму представника Мінфіна...

МАРКАРОВА О.С. Ми готові з вами іти разом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Оксана Сергіївна, візьму вас. Дайте мені проблематику, і в понеділок ми підемо до Южаніної. Але я підійду, попрошу, зроблю комунікації, але я вас дуже прошу, щоб локомотивом в цих поштовхах були ви. А коли щось треба від нашого комітету, ми готові долучатись до цього, питань нема. Що треба, сформулюйте тільки чітко і конкретно мені і Ніні Петрівні. Добре?

МАРКАРОВА О.С. Добре.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігор Михайлович, як ми це сформуємо, щоб не казали, що ми втручаємось зараз в роботу цього поважного закону секретаріату. Але я прошу давайте зробимо... А?

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Давайте ми зробимо протокол, зробимо питання, які ми обговорили. І скажіть мені, будь ласка, завтра з ранку максимум, чи треба щось виносити на засідання наступного комітету, на п'ятницю. Якщо ні, давайте в рекомендаціях ми тоді зробимо і розішлемо всім зацікавленим органам листа по ітогу цієї наради.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Десь зафіксуйте, будь ласка, що секретаріат звертається до Мінекономіки, Мінекономіки готує, банк готує...